

Reglament UE 2017/821 sobre importació de minerals de zona de conflicte. Que en sabem i en quin punt ens trobem

Desembre 2021

**Solidaritat Castelldefels
Kasando**

1. Quin és l'objectiu del Reglament (UE) 2017/821	3
2. L'Autoritat Nacional Competent	4
3. Què és la guia de Diligència Deguda de la OCDE?	6
4. Què són les zones de conflicte o d'alt risc?	7
5. A qui afecta el Reglament	8
7. Aplicació a Espanya del Reglament	13
8. En quin punt estem a Europa i a Espanya	14
9. The European Partnership Responsible Minerals, EPRM. Un pas més enllà.	16
10. Conclusions	18
Annexes	21

A més de 4 anys de la seva aprovació, a un any de la seva entrada en vigor, i a menys de 1 any de la primera avaluació el reglament UE 2017/821, segueix sent el gran desconegut de la ciutadania i en general

de les administracions i empreses tecnològiques.

Que han fet els estat membres de la UE per garantir la seva implementació? ; Quines empreses europees i quines espanyoles estan afectades pel reglament?; Que ha fet l'estat espanyol per donar seguiment a la implementació

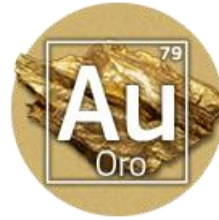
del Reglament ?; Quines empreses han implementat mesures pel seu compliment?

Aquestes son les preguntes que intentarem respondrà en aquest estudi , o si més no esbrinar perquè no en tenim resposta.

1. Quin és l'objectiu del Reglament (UE) 2017/821

L'1 de gener de 2021 va entrar en vigor el *Reglament (UE) 2017/821* del Parlament Europeu i del Consell de 17 de maig 2017 sobre minerals de zones de conflicte (annex I).

Aquest reglament obliga als importadors de la Unió Europea (UE) d'estany, tàntal , wolframi, els seus minerals i or (*3TG* per les seves sigles en anglès), els quals facin importacions anuals per sobre de determinats llindars, establerts en l'annex 1 del Reglament, a actuar amb la diligència deguda en la cadena de subministrament amb l'objectiu de garantir que els productes que s'adquireixen han estat extrets de manera responsable i no contribueixen a finançar conflictes o altres pràctiques il·legals relacionades.

El Reglament està en consonància amb la *Guia de Diligència Deguda de l'OCDE*, en aplicació en altres productes i matèries primeres a la UE. La diligència deguda en la cadena de subministrament és un procés continu, proactiu i reactiu a través del que els agents econòmics supervisen i administren les seves compravendes amb la finalitat de garantir que no contribueixen a conflictes o als efectes negatius d'aquests.

Amb l'aplicació del Reglament la UE, com un dels majors blocs comercials i mercat fonamental per aquests productes, hauria de contribuir de manera significativa a evitar el finançament de conflictes armats per mitjà dels guanys de l'extracció i comercialització d'aquestes matèries primeres i les violacions de drets humans associades a l'explotació d'aquestes.

En definitiva, el Reglament 2017/821 pretén que els importadors europeus de 3TG compleixin les normes internacionals d'abastament responsable; garantir que les fonderes i refineries de 3TG s'abasteixin amb responsabilitat; trencar el vincle entre l'explotació de recursos minerals i conflictes armats i finalment, millorar les condicions de vida dels treballadors dedicats a l'extracció d'aquests recursos naturals.

2. L'Autoritat Nacional Competent

El reglament estableix que cadascun dels estats membre de la UE ha de designar a l'Autoritat Nacional Competent, responsable de l'aplicació efectiva del Reglament i del control del seu compliment. En la pàgina web de la Comissió Europea es pot consultar l'Autoritat Nacional competent de cadascun dels estats membre.

A partir de gener de 2022, les Autoritats Nacionals competents seran les responsables de dur a terme els controls exposats adequats per verificar l'assumpte complert . Les administracions dels Estats membres examinaran els documents i informes d'auditoria i en cas necessari podran efectuar inspeccions in-situ dels locals dels importadors. I el primer informe perceptiu a la Comissió es preveu per juny del 2023.

De fet el Reglament va entrar en vigor el 8 de juny de 2017 i s'està aplicant parcialment des del 9 de juliol de 2017. Tanmateix diem que va entrar en vigor l'1 de gener de 2021 perquè les disposicions relacionades amb les obligacions dels importadors de la UE i els controls posteriors de les autoritats competents només s'han aplicat a partir d'aquesta data.

A Espanya, la "*Subdirección General de Comercio Internacional de Mercancías, Ministerio de Industria Comercio y Turismo (MINCOTUR)*" juntament amb la "*Subdirección General de Gestión Aduanera*", són la Autoritat Nacional Competent responsable del control i seguiment de la implementació del reglament i del seu compliment per part dels importadors.

Els controls posteriors s'efectuaran conforme a una anàlisi de riscos, en què es prioritzarà el control a importadors en els quals el risc d'incompliment de les obligacions derivades del Reglament sigui alt, i aquells que es vegin afectats per preocupacions justificades comunicades per tercers. Es realitzarà un control a cadascun dels importadors espanyols obligats pel Reglament almenys una vegada cada 10 anys. L'encarregada d'aquests controls és la "*Subdirección General de Comercio Internacional de Mercancías*"

3. Què és la guia de Diligència Deguda de la OCDE?

La Guia de Deguda Diligència de l'OCDE per a Cadenes de Subministrament Responsables de Minerals en les Àrees de conflicte o d'Alt Risc (annex II) és una iniciativa governamental i multilateral col·laborativa sobre la gestió responsable de les cadenes de subministrament dels minerals procedents de les àrees de conflicte.

El seu objectiu és ajudar les empreses a respectar els drets humans i a evitar contribuir a al conflicte a través de les seves pràctiques de proveïment de minerals. La Guia també busca establir cadenes de subministrament de minerals transparents i un compromís empresarial sostenible dins del sector miner, perquè els països es beneficiïn dels seus recursos evitant que les activitats d' extracció i comerç de minerals esdevinguin una font de conflictes, violacions als drets humans i inseguretat.

Juntament amb els seus suplementes sobre Estany, Tantalio, Tungsteno i Oro, la Guia de l'OCDE ofereix a les empreses un paquet complet perquè puguin abastir-se de minerals de manera responsable, per tal que el comerç de minerals pugui aportar a la pau i el desenvolupament en lloc de promoure el conflicte.

L'aplicació del Reglament suposa l'adhesió dels importadors de programes o esquemes de diligència deguda de la cadena de subministrament estan dissenyats per ser implantats a les empreses amb la finalitat de garantir que els minerals que compren s'obtenen de forma responsable i no contribueixen a conflictes o altres activitats il·legals relacionades.

La Comissió pot certificar un programa de diligència deguda a la cadena de subministrament prèvia sol·licitud del seu titular. Quan, sobre la base de les proves i la informació proporcionades, la Comissió

decideixi que el programa de diligència deguda de la cadena de subministrament permet que l'importador compleixi l'establert en el Reglament, concedirà a l'esmentat programa un reconeixement d'equivalència amb els requisits del Reglament. Això indica que l'aplicació efectiva del programa assegura el compliment del Reglament.

4. Què són les zones de conflicte o d'alt risc?

Les zones de conflicte o d'alt risc, CAHRAs, són, segons el [Reglament 2017/821](#), àrees que compten entre els seus recursos naturals amb minerals molt demandats i que es troben en situació de conflicte armat o de postconflicte fràgil, així com les zones amb governs o seguretat precàries o inexistents, i amb vulneracions generalitzades i sistemàtiques del Dret internacional, incloses les violacions dels drets humans.

El Reglament no té per objecte dissuadir les empreses d'abastir-se en zones de conflicte o d'alt risc. L'origen declarat del material és només un dels senyals de d'alerta destacats pel Reglament. En virtut del Reglament, les empreses són responsables de determinar si s'aplica algun senyal de d'alerta, incloent (però no limitant-se a això) si procedeixen o poden procedir d'una zona de conflicte o d'alt risc.

A efectes de l'aplicació uniforme de la normativa europea, la Comissió Europea ha posat a disposició dels importadors i de les autoritats competents una llista orientativa, no exhaustiva i actualitzada trimestralment de les zones de conflicte i alt risc, la llista CAHRAs. La presència d'una zona a la llista no impedeix que les empreses s'abasteixin de manera responsable. I, al contrari, l'absència d'una zona a la llista no implica que no hi hagi riscos associats al comerç d'aquesta zona. Independentment que una zona figuri o no en la llista de les CAHRAs, les empreses conserven totes les seves obligacions de

diligència deguda i han de dur a terme la seva investigació per identificar més a fons totes la CAHRAs i determinar els riscos existents en la seva cadena de subministrament (per exemple, a les zones mineres o a les seves proximitats) així com els riscos potencials (per exemple, en relació amb els proveïdors d' alt risc o les zones de trànsit). Així doncs malgrat una empresa no importi metalls d'una zona de conflicte o d'alt risc, te les mateixes obligacions de "deguda diligència" (si supera els llindars establerts en l'Annex I. L' exercici del deure de diligència permetrà determinar si es tracta dels recursos procedents de zones en conflicte o d' alt risc i adoptar les mesures adequades previstes en el Reglament.

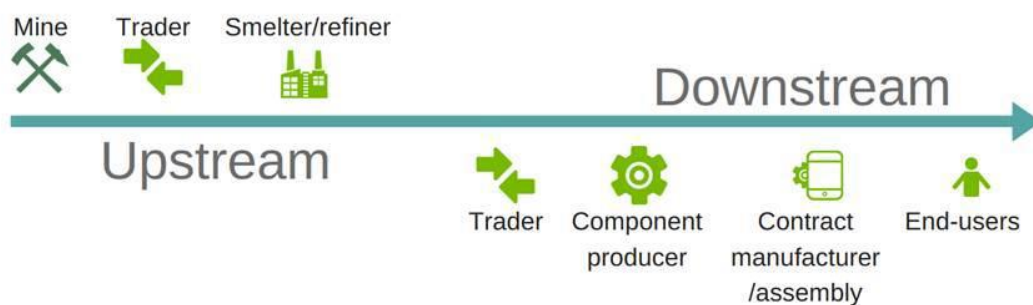
En el cas de la República Democràtica del Congo, a més d'estar en la llista CAHRAs, (informe zones CAHRAs Nord Kivu – annex III), la vinculació del conflicte armat amb l'explotació dels 3TG ha estat àmpliament documentada, tant per ONG's com per organismes internacionals. En el darrer informe final del Grup d'Experts sobre la República Democràtica del Congo (annex IV), adreçat al Consell de Seguretat de les NU, amb data 2 de juny de 2020, es donen dades concretes sobre els grups armats operant a la zona, el tràfic d'armes, l'explotació dels recursos minerals i les vulneracions de drets humans associades.

També és interessant l'estudi de cas sobre la societat minera Alphamine (annex V), una de les implicades en l'explotació de minerals a Bisie , Walikale, Nord Kivu, on la presència de grups armats ha estat documentació i on malgrat les dificultats, alguns sistemes de certificació s'estan implementant.

5. A qui afecta el Reglament

Aquesta legislació és considerada una mesura important, encara que no exempta de crítica a causa de la seva laxitud i curt abast. Només

imposa obligacions estrictes a les empreses situades a la part inferior de la cadena de subministrament, és a dir, a les que extreuen, transformen i refina les matèries primeres i a les que importen productes en la fase de metall. En canvi, les empreses que importen productes acabats, com fa la gran majoria de les empreses europees, no han de complir les obligacions del reglament. Només se les anima a fer-ho, com ja succeeix amb altres normes voluntàries vigents des de fa anys, que fins ara han resultat ineficaces

D' altra banda, petits importadors com dentistes o joiers no estan obligats a traçar l' origen dels materials que introdueixin a la Unió Europea, ja que es considera que els costos administratius derivats serien substancialment agreujant per a les empreses. Finalment, no es contempla la importació de materials com ara maragdes carbó, coure, jade o altres pedres precioses que també estarien relacionats amb el finançament de conflictes armats

El Reglament 2017/821 defineix, en el seu article 2.1 com a importador de la Unió a tota persona física o jurídica que declari minerals o metalls per al seu despatx a lliure pràctica en el sentit de l'article 201 del Reglament (UE) 952/2013 del Parlament Europeu i del Consell o a tota persona física o jurídica en el nom de la qual es faci aquesta declaració, tal com s'assenyala en els elements de dades 3/15 i 3/16 de conformitat amb l'annex B del Reglament Delegat (UE) 2015/2446 de la Comissió.

En base a aquesta definició, estan obligats a complir el Reglament 2017/821 els importadors de la Unió Europea quan les importacions que facin d'aquests minerals crítics, superin els llindars establerts en el seu Annex I. Aquests volums mínims es fixen en un nivell que garanteix que almenys el 95 % dels volums totals importats a la Unió de cada mineral o metall estiguin subjectes a les obligacions que estableix el Reglament per als importadors de la Unió, i al seu torn es protegeixi les petites empreses les xifres d'importació de les quals estan per sota dels llindars indicats.

En el moment de l'adopció del Reglament el 2017 no existien codis de la nomenclatura combinada suficientment desglossats per a cinc dels minerals i metalls específics enumerats a l'annex I.

- En la «Parte A: Minerales»,
 - Minerales de tantalio o niobio y sus concentrados
 - Minerales de oro y sus concentrados
- En la «Parte B: Metales»,
 - Óxidos e hidróxidos de estaño
 - Tantalios
 - Carburos de tantalio

En conseqüència, les dades d'importació relatives als volums mínims d'aquests minerals i metalls no estaven disponibles a l'annex I. No ha estat fins a l'aprovació del Reglament Delegat (UE) 2020/1588 de la Comissió de 25 de juny de 2020 (annex VI) en la que es modifica l'annex I del Reglamento (UE) 2017/821, quan s'ha disposat de volums per aquest minerals i metalls

Així doncs, en l'Annex I figura una llista de codis aranzelaris de la Nomenclatura Combinada (NC). Per a cadascuna d'aquestes NC, si les importacions anuals de l'importador de la Unió superen el llindar expressat en quilograms, llavors està obligat a complir els requisits relacionats amb la deguda diligència de la cada de subministraments que preveu el Reglament.

Segons dades de la Comissió en el conjunt de la Unió Europea, entre 600-1000 importadors europeus es podrien veure afectats pel Reglament, entre 20-25 a Espanya. No hi ha dades oficials a la web del ministeri.

6. Implicacions del Reglament pels importadors

La implementació dels Reglament no comporta formalitats duaneres addicionals; No hi ha cap document específic que es presenti en el moment de la declaració.

L'adhesió a un programa de diligència deguda és voluntària, però pot ajudar una empresa a complir amb les seves obligacions individuals. A la web de la Comissió es publica una llista dels programes que ha reconegut

L'aplicació de la diligència deguda suposa que l'importador he d'introduir sistemes i processos de gestió interna, convenientment documentats amb la finalitat d'identificar, gestionar i informar sobre els riscos de la seva cadena de subministrament (risc de que els minerals i metalls que adquireixen s'hagin pogut obtenir de zones de conflicte, vulnerant els drets humans o havent contribuït a finançar conflictes bèl·lics.

Això inclou les obligacions relatives al sistema de gestió (article 4), la gestió de riscos (Article 5), les auditories externes per part de tercers independents (article 6), i la comunicació d'informació (article 7), descrites a continuació:

Obligacions del sistema de gestió interna: Documentació relacionada amb les obligacions relatives al Sistema de gestió empresarial

- Divulgació de la política de la cadena de subministrament als proveïdors i al públic;
- Estructuració del sistema de gestió per supervisar el compliment de la diligència deguda;
- Inclusió de la deguda diligència en els contractes i acords amb els proveïdors;
- Implementació d'un mecanisme de queixes com a sistema d'alerta primerenca;
- Establiment d'un sistema de rastreig de la custòdia o la cadena de subministrament en relació amb els minerals/metalls.

Obligacions de gestió de riscos (Article 5 del Reglament 2017/821)

- Identificació i avaluació dels riscos d'efectes adversos en la seva cadena de subministrament;
- Aplicació d'estratègies de riscos per mitigar/prevenir els seus efectes negatius.

Obligacions relatives a l'Auditoria externa

- Auditories de compliment de les obligacions de diligència deguda realitzades per un tercer independent del conjunt de les activitats, processos i sistemes de l'importador de la Unió utilitzats per observar la diligència deguda en la cadena de subministrament respecte dels minerals o metalls.
- Per a importadors de metalls exempts segons l'article 7.4: proves substancials, inclosos informes d'auditoria externa, que totes les foses i refineries de la seva cadena de subministrament compleixen el Reglament.

Obligacions relatives a la comunicació

- Posada a disposició de les autoritats competents dels Estats membres de les auditories externes i altra documentació que se'ls requereix, els quals s'encarreguen de comprovar que els importadors de la UE compleixen el Reglament;
- Posada a disposició dels seus compradors immediats de les fases finals de tota la informació obtinguda i conservada en l'exercici de la diligència deguda de la seva cadena de subministrament;
- Posada a disposició del públic d'informació sobre les seves polítiques de diligència deguda a la cadena de subministrament i les seves pràctiques per al proveïment responsable.

En annex es poden veure alguns dels informes i publicacions de determinades empreses com Apple (annex VII) en relació a les seves polítiques i/o mesures en vers l'ús de minerals responsables

7. Aplicació a Espanya del Reglament

Els importadors de la Unió posaran a disposició de les autoritats competents dels Estats membres, prèvia sol·licitud, els informes de l'auditoria independent realitzada per la Comissió, les proves del compliment d'un sistema de diligència deguda a la cadena de subministraments reconegut per la Comissió i tota la documentació que l'autoritat competent els requereixi per demostrar el compliment de la deguda diligència, fins i tot les consultes que els puguin sorgir respecte al Reglament 2017/821 i la seva aplicació.

1. Control d'importadors de minerals responsables en el qual haurà d'adjuntar la informació i/o documentació que se li requereixi. D'ús exclusiu per a importadors espanyols dels minerals i metalls inclosos en l'Annex I del Reglament 2017/821.
2. Recepció d'informació sobre preocupacions justificades relatives a la importació de minerals responsables que remet al formulari per a la comunicació de preocupacions relatives al compliment a Espanya i/o per importadors espanyols de les obligacions establertes en el Reglament 2017/821. És un formulari obert a la societat civil.

Així doncs a la seva web, l'Autoritat Nacional competent espanyola aconsella als importadors de la unió:

1. Estableixi un sistema de gestió i designi una persona de contacte per a la comunicació amb l'autoritat competent.

2. Faci pública la seva política de cadena de subministrament comunicant als seus proveïdors i al públic informació actualitzada al respecte.
3. Estableixi en una etapa primerenca un mecanisme de reclamacions per poder identificar els possibles riscos en la seva cadena de subministrament de minerals.
1. Mantingui registres dels seus sistemes de gestió interna durant un mínim de cinc anys i conservi la documentació que demostrï el compliment de les obligacions en matèria de diligència deguda a la cadena de subministrament, inclosos els resultats de les auditories externes independents, que estableix el Reglament.
2. Contacti l' autoritat competent si té preguntes, dubtes o queixes quant a l' aplicació del Reglament sobre els minerals de zones de conflicte.

8. En quin punt estem a Europa i a Espanya

Un informe elaborat pel grup d'organitzacions que lideren el seguiment de la implementació del reglament des de la societat civil (annex VIII), mostra les divergències en l'aplicació del Reglament europeu sobre minerals de conflicte en els estats membre de la UE: Espanya necessita millorar

En l'informe s'analitza l'estat d'aplicació de l'Reglament europeu sobre minerals de conflicte als Estats membres de la Unió Europea (UE) i posa de manifest les deficiències del Reglament i la manca de transparència general que impedeix un control eficaç i eficient de les empreses.

Els avanços en l'aplicació varien molt d'un país a un altre. L'informe ofereix una comparació del procés d'implementació en els diferents estats membre de la UE la qual cosa permet determinar quins són els més avançats.

Àustria i la República Txeca són els països amb millors resultats en matèria de transparència; seguits per Finlàndia i els Països Baixos que, si bé no arriben tan lluny, han incorporat disposicions interessants; mentre que altres estats membre, entre els quals es troba Espanya, queden molt per darrere.

Com s'ha comentat en altres punts de l'estudi l'adopció de la legislació és un pas important cap a la limitació de la importació a la UE dels denominats minerals 3TG procedents de zones en conflicte. No obstant això, és important tenir en compte que aquesta legislació és el resultat de negociacions complexes i prolongades, que van derivar en compromisos polítics, no exempts de riscos relacionats amb la seva efectivitat. Aquestes deficiències podrien ser utilitzades per les empreses per a eludir obligacions i no complir amb el que es disposa en el reglament.

La coalició d'ONG destaca en l'informe els principals riscos en joc. Encara que el Reglament inclou l'obligació dels estats d'establir el règim d'infraccions en cas d'incompliment (art.16), en la pràctica hi ha interpretacions divergents amb relació als mecanismes de control o les sancions a aplicar part dels estats membres.

Una altra limitació important és la falta de transparència respecte a les empreses cobertes pel Reglament i la capacitat real de vincular la producció de minerals en origen amb les importacions directes a la Unió Europea. Atès que actualment no existeix una llista pública de les importacions d'empreses europees i de les empreses incloses en el Reglament en la majoria dels països, resulta molt difícil per a les organitzacions de la societat civil europea i els seus socis dels països

productors plantejar inquietuds a les seves autoritats competents nacionals quan observen irregularitats en el terreny.

Finalment, l'aplicació de llindars de volum d'importació per a determinar les empreses cobertes per la llei corre el risc d'excloure les importacions de major risc (que sovint són les de petits importadors, especialment en el cas de l'or i obre la possibilitat que les empreses eludeixin el Reglament (creant xarxes d'operadors independents que importin en diferents estats membre quantitats de mineral per sota dels llindars establerts).

La coalició d'ONG enumera en el seu informe una sèrie de recomanacions preliminars de cara al procés de revisió oficial que la Comissió Europea durà a terme per primera vegada l'1 de gener de 2023.

Caldrà veure els efectes d'aquestes recomanacions i els avanços que es facin des de els diferents estats membres en vers l'acompliment del Reglament pel que fa a la transparència de les empreses i la comunicació de dades a la ciutadania, aliena majoritàriament a tot aquest procés.

9. The European Partnership Responsible Minerals, EPRM. Un pas més enllà.

L'EPRM és una mesura d'acompanyament al Reglament de Minerals de conflicte de la UE, centrada en estany, tàntal, tungstè i or (3TG). Atès que la legislació per si sola no és suficient per fer un canvi real "sobre el terreny", l'EPRM està donant suport als llocs de mines a CAHRAs.

L'objectiu és d'augmentar la proporció de minerals produïts de manera responsable provinents de zones afectades per conflictes i d'alt risc (CAHRAs) i donar suport a l'extracció socialment responsable de minerals que contribueixi al desenvolupament local. Per aconseguir-ho dona suport als diferents agents implicat per permetre

que més mines compleixin amb les normes requerides per la Guia de Diligència Deguda de l'OCDE, i això al seu torn, permetrà a les empreses obtenir minerals de les mines confiant que podran complir amb regulacions pertinents com les condicions del Reglament de la UE.

L'EPRM és una associació amb les organitzacions membres dividides en tres pilars:

1. Governos i institucions
2. Actors de la cadena de subministrament
3. Organitzacions de la societat civil

Per assolir els objectius l'EPRM té 3 àmbits d'intervenció:

1. Suport als llocs miners - La producció responsable

Es dona suport a les *Mines d'Artisanal i de petita escala (ASM)* per produir de manera més responsable i se'ls permet accedir als mercats formals a nivell local i internacional.

2. Empreses de suport - Es dona suport a l'aprovisionament responsable

Es dona suport als actors "Mid and downstream" per millorar les seves pràctiques de diligència deguda per obtenir 3TG de manera responsable (per exemple, a través del desenvolupament de capacitats i l'aprenentatge intersectorial).

3. Es creen enllaços de producció i proveïdors

Es creen enllaços entre els actors de la cadena de subministrament per tal d'estimular el comerç d'ASMs en CAHRAs

L'EPRM selecciona, després de valorar les propostes presentades per els diferents actors implicats, diferents projectes tant de suport a les

mines d'ASM i com de millora en la implementació la diligència deguda de la cadena de subministrament de les empreses. Amb les eines de l'EPRM les empreses arriben a saber on es troben en la implementació de la Guia de Diligència Deguda de l'OCDE i reben assessorament concret.

En annex es poden consultar alguns dels estudis de cas (annex IX) desenvolupats per l'EPRM com el de Alphamine, que s'ha mencionat anteriorment, el de Fairphone o el de Apple .

10. Conclusions

El Reglament UE 2017/821 podria haver estat clau en la contribució de la Unió Europea al trencament del vincle entre l'explotació minera i la vulneració dels drets humans a les zones CAHRAs, però la mateixa Comissió Europea reconeix en l'estudi sobre aquest tema publicat el 2020 que la cadena de responsabilitat que permetria als consumidors estar segurs que el telèfon que tenen a les mans és producte d'un proveïment responsable és, només parcial i, per tant, ineficaç.

En definitiva, el Reglament pràcticament no tindrà implicacions per a les empreses radicades a la UE. Per contra, la responsabilitat de comprovar la traçabilitat seguirà recaient sobretot a la part inferior de la cadena, és a dir, a les empreses extractives, els miners artesanals, els comerciants de matèries primeres, les foneries i les refineries.

Per tant, el reglament podria tenir l'efecte secundari d'animar les empreses a deixar d'abastir-se a través de miners artesanals, que tenen majors dificultats per complir els requisits de la legislació, i a proveir-se únicament de grans empreses (per exemple, xinesos). Això tindria conseqüències devastadores per a les persones que depenen d'aquesta font essencial d'ingressos. Donada la informalitat del sector, resulta molt difícil disposar de xifres exactes, però a la República

Democràtica del Congo, per exemple, es calcula que el sector de la mineria artesanal compta amb no menys de dos milions de treballadors i treballadores que mantenen directament o indirectament al 10-20% de la població congolenya.

Hi ha altres aspectes tècnics, que hem comentat al llarg de l'estudi, que poden limitar encara més els efectes d'aquesta norma –com els llimdars d'importació, la certificació de determinats mecanismes del deure de diligència de les empreses i una llista blanca de foneries i refineries internacionals responsables–, per la qual cosa l'impacte positiu real per a les poblacions afectades pel conflicte podria ser mínim. A ulls de la societat civil, la Unió Europea, en cedir una vegada més davant el lobby de les associacions industrials europees, ha perdut l'oportunitat de comprometre's realment amb els drets humans.

Principalment a l'Àfrica, es constata que un dels majors problemes és la desconfiança dels miners informals cap al control i la reglamentació. Per a ells, els sindicalistes, els representants de les ONG i els serveis d'inspecció representen una amenaça directa per a les activitats mineres i els ingressos que generen, dels quals depenen ells i les seves famílies. Part de la solució passa per reforçar la capacitat dels sindicats i els moviments socials de formalitzar l'ocupació en la mesura del possible i avançar, juntament amb els miners, cap a una ocupació digna amb un salari decent i una protecció social adequada. Si no se senten identificats, a través de convenis col·lectius vinculants i aplicables, la desconfiança dels treballadors informals no desapareixerà i el control seguirà sent mínim a la pràctica.

Mirant cap endavant, el informe que els Estats membres tenen l'obligació presentar anualment a la Comissió Europea, hauria de permetre'ns conèixer millor l'aplicació efectiva del reglament i els controls realitzats una vegada que els riscos es detecten o es posen en coneixement de les autoritats competents. Per a això, resulta essencial

que les organitzacions de la societat civil, com els sindicats i les ONG, continuïn la seva tasca de vigilància, però també de sensibilització entre els treballadors que desconeixen o desconfien de les normes internacionals.

A més, l'avaluació independent que es durà a terme com a molt tard el 2023, i posteriorment cada tres anys, hauria de permetre avaluar l'eficàcia real del reglament i els seus efectes sobre el terreny. Si es considera insuficient, la Comissió Europea podrà fer noves propostes legislatives, fins i tot vinculants. Això seria molt aconsellable.

Cada vegada s'evidencia més la necessitat de comptar amb normes eficaces per fer front a les constants infraccions, al difícil, si no impossible, accés a la justícia dels afectats per les activitats mineres i a la impunitat de les empreses. La societat civil internacional s'està mobilitzant, i ha de seguir fent-ho, per garantir que les empreses respectin els drets humans.

Annexes

- Annex I: Reglament (UE) 2017/821 del Parlament Europeu i del Consell de 17 de maig 2017 sobre minerals de zones de conflicte
- Annex II: Guia de Deguda Diligència de l'OCDE per a Cadenes de Subministrament Responsables de Minerals en les Àrees de conflicte o d'Alt Risc
- Annex III: informe zones CAHRAs Nord Kivu
- Annex IV: informe final del Grup d'Experts sobre la República Democràtica del Congo
- Annex V: Estudi de cas Alphamine
- Annex VI: Reglament Delegat (UE) 2020/1588 de la Comissió de 25 de juny de 2020
- Annex VII: Estudi de cas Apple
- Annex VIII: grup d'organitzacions de la societat civil; informe de seguiment de la implementació del Reglament
- Annex IX Estudis de cas EPRM